

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud ve Vsetíně rozhodl samosoudkyní Mgr. Terezou Pavlíkovou ve věci

žalobce: **Dr. Karel Červený**, narozený 22. 4. 1964
bytem Dominínská 624/32, 154 00 Praha-Slivenec
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Šťovíčkem, Ph.D.
sídlem Malostranské náměstí 5/28, 118 00 Praha 1 – Malá Strana

proti
žalovanému: **Česká republika – Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Páskem, Ph.D.
sídlem Opletalova 1284/37, 110 00 Praha – Nové Město

o nahrazení projevu vůle žalovaného

takto:

- I. Nahrazuje se projev vůle žalovaného uzavřít se žalobcem tuto smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle zákona č. 229/1991 o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen zákon o půdě):**

Česká republika – Státní pozemkový úřad, IČO: 01312774, se sídlem Praha 3, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha (dále jen převodce)

a

Dr. Karel Červený, narozen 22. 4. 1964, bytem Dominínská 624/32, 154 00 Praha 5 – Slivenec (dále jen nabyvatel)

uzavírají podle ustanovení § 11a zákona o půdě tuto smlouvu o bezúplatném převodu pozemků:

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Lalošáková.

1. Převodce je příslušný hospodařit s pozemkem parc. č. 3698/2, parc. č. 6269/1, parc. č. 6271/1, parc. č. 6273, parc. č. 6274, parc. č. 6276/1 a parc. č. 6283/1, to vše zapsáno na LV č. 10002, katastrální území a obec Velké Karlovice, u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín.
2. Nabyvatel je držitelem platného restitučního nároku pocházejícího z rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha, č. j. PÚ 113/91/7, ze dne 25. 3. 2005.
3. Převodce tímto bezúplatně převádí do vlastnictví nabyvatele nemovité věci specifikované v odst. 1. této smlouvy, včetně jejich součástí a příslušenství, a nabyvatel předmětné nemovité věci přijímá do svého výlučného vlastnictví.
4. Vlastnické právo k převáděným nemovitým věcem, včetně jejich součástí a příslušenství, přechází na nabyvatele vkladem do příslušného katastru nemovitostí.
5. Hodnota převáděných pozemků činí 57 177,97 Kč. Převodem těchto pozemků se částečně uspokojuje zbývajícím restitučním nárok nabyvatele co do výše 57 177,97 Kč.

II. Žaloba se v části, v níž se žalobce domáhal uložení povinnosti nahradit projev vůle žalovaného uzavřít se žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu pozemku parc. č. 1940/2 zapsaném na LV č. 10002, katastrální území a obec Karolinka, u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, podle ustanovení § 11a zákona o půdě, **zamítá.**

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **36 283,57 Kč** do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal nahrazení projevu vůle žalovaného uzavřít se žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu pozemků ve vlastnictví státu podle § 11a zákona o půdě. Konkrétně se jednalo o pozemky par. č. 3698/2, parc. č. 6269/1, parc. č. 6271/1, parc. č. 6273, parc. č. 6274, parc. č. 6276/1 a parc. č. 6283/1, katastrální území a obec Velké Karlovice a pozemek parc. č. 1940/2, katastrální území a obec Karolinka, to vše zapsáno na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín (dále jen „předmětné pozemky“). Žalobu odůvodnil tím, že je dědicem po otci Janu Červeném – zemřelé oprávněné osobě dle zákona o půdě, který byl držitelem restitučních nároků za nevydaný nemovitý majetek v katastrálním území Velká Chuchle, obec Praha, neboť jej zdědil po zemřelé Anně Wildmannové. Žalobce své restituční nároky odvozoval zejména od rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha, č. j. PÚ 113/91/7, ze dne 25. 3. 2005. Dále uvedl, že on i jeho otec žádali žalovaného o převod náhradních pozemků, ale nikdy nebyli v restitučních žádostech úspěšní a žádné náhradní pozemky jim nebyly převedeny. Postup žalovaného žalobce považuje za liknavý a svévolný, když podobně bylo také v jiných řízeních stejných účastníků soudy judikováno (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2019, č. j. 28 Cdo 595/2019-757). Hodnota restitučního nároku za nevydané pozemky činila původně celkem 7 986 000 Kč, přičemž doposud nebyl restituční nárok zcela uspokojen, a to přesto, že žalobce vedl a vede s žalovaným celou řadu soudních sporů. Závěrem uvedl, že žalovaný je vlastníkem mj. předmětných pozemků a žalobce má z důvodu liknavého přístupu k uspokojení jeho restitučního nároku právo se domáhat uzavření smlouvy o bezúplatném převodu předmětných pozemků jakožto „náhradních pozemků“ mimo veřejnou nabídku ve smyslu ustanovení § 11a pozemkového zákona, čímž dojde k uspokojení zbývajícím, stále zcela nevypořádané části restitučního nároku žalobce.

2. Žalovaný navrhoval žalobu zamítnout. Z počátku uváděl překážky bránící převodu předmětných pozemků, ale následně u něj došlo ke změně procesního stanoviska. Nesporoval, že předmětné pozemky jsou v jeho vlastnictví, a že by v případě rozhodnutí soudu o nahrazení projevu vůle žalovaného s uzavřením smlouvy o bezúplatném převodu předmětných pozemků šlo o pozemky vhodné k vydání. Žalovaný připustil, že jeho přístup k uspokojení restitučního nároku žalobce a jeho právních předchůdců byl v minulosti zdlouhavý a liknavý, jak už bylo i judikováno, ale v současné chvíli je to žalobce, který vede se žalovaným velké množství soudních sporů (obdobných tomuto sporu), když hodnota žalobcem nárokováných pozemků dalece převyšuje zbývající část jeho restitučního nároku. Dle názoru žalovaného sám žalobce zapříčinil to, že jeho restituční nárok nebyl zcela uspokojen, když poté, co byl v několika jiných sporech soudem prvního stupně vydán žalobě vyhovující rozsudek, vzal žaloby zpět a zmařil tak plné uspokojení svého restitučního nároku (např. řízení vedené u Okresního soudu Ústí nad Orlicí, pod sp. zn. 6 C 218/2020, řízení vedené u Okresního soudu v Karlových Varech, sp. zn. 15 C 145/2021). Žalobce tak v žádném případě nemůže být v tísní způsobené liknavostí a svévolí žalovaného, a proto nemá nárok se domáhat uzavření smlouvy o bezúplatném převodu pozemků, které nebyly zahrnuty do veřejné nabídky žalovaného.
3. Naopak mezi žalobcem a žalovaným bylo v řízení **nesporné**, že žalobce má vůči žalovanému restituční nárok plynoucí z rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha, č. j. PÚ 113/91/7, ze dne 25. 3. 2005, přičemž celková výše jeho restitučního nároku činila 7 986 000 Kč. Nespornou skutečností bylo také to, že žalobce opakovaně usiloval o převod náhradních pozemků ve veřejných nabídkách, avšak jeho restituční nárok nebyl zcela uspokojen. Žalobce vedl se žalovaným celou řadu soudních sporů, neboť postup žalovaného byl co do uspokojení restitučního nároku žalobce v minulosti svévolný a liknavý. Nespornou byla rovněž hodnota zbývajícího neuspokojeného restitučního nároku žalobce ve výši 1 737 258,13 Kč a skutečnost, že se žalobce domáhá uspokojení svého restitučního nároku převodem náhradních pozemků souběžně v celé řadě dalších řízení u několika různých soudů po celé České republice. Účastníci u jednání soudu dne 20. 8. 2024 prohlásili za nespornou také hodnotu předmětných pozemků dle ocenění provedeného znaleckým posudkem předloženým žalovaným, znějící na celkovou částku 58 313,77 Kč. Konkrétně byly jednotlivé pozemky oceněny znalcem následovně: pozemek par. č. 3698/2 na částku 5 741,93 Kč, parc. č. 6269/1 na částku 10 235,20 Kč, parc. č. 6271/1 na částku 16 036 Kč, parc. č. 6273 na částku 4 918,80 Kč, parc. č. 6274 na částku 5 700,90 Kč, parc. č. 6276/1 na částku 5 202,90 Kč, parc. č. 6283/1 na částku 9 339,24 Kč, katastrální území a obec Velké Karlovice, a pozemek parc. č. 1940/2 na částku 1 135,80 Kč, katastrální území a obec Karolinka. V neposlední řadě účastníci shodně uvedli, že neshledávají jakékoli překážky bránící převodu požadovaných náhradních pozemků.
4. Vzhledem k tomu, že strany učinily podstatnou část skutkových okolností významných pro rozhodnutí nespornými, záviselo rozhodnutí ve věci samé především na vyřešení následujících právních otázek. Zda žalobce pro opakované zpětvzetí žaloby za situace, kdy mu bylo soudem prvního stupně vyhověno, nepozbyl oprávnění domáhat se nahrazení projevu vůle žalovaného uzavřít se žalobcem smlouvu o bezúplatném převodu tzv. „náhradních“ pozemků, které nebyly zahrnuty do veřejné nabídky žalovaného a zejména zda jsou žalobcem požadované předmětné pozemky vhodnými k převodu jako náhradní pozemky, nebo tomu brání zákonná či jiná překážka. Druhou z posuzovaných otázek sice žalovaný označil na základě shodných tvrzení účastníků jako nespornou, avšak shodná tvrzení účastníků se mohou týkat pouze skutkové stránky věci, nikoliv právního hodnocení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2003, sp. zn. 21 Cdo 1478/2002, uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek 9/2003 pod č. 76). Jelikož se v tomto případě jedná o otázku právní, bylo nezbytné, aby se jí soud

dále zabýval bez ohledu na shodná stanoviska účastníků. Dokazování tedy soud vedl ohledně skutečností významných pro řešení naznačených právních otázek.

5. Soud ve věci provedl dokazování, přičemž z provedených listinných důkazů zjistil následující skutkový stav.
6. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 3698/2** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 90 a 169), ortofoto mapy (č. l. 91 a 95 verte), pachtovní smlouvy č. 14N21/62 ze dne 28. 12. 2021 (č. l. 92-94) a výpisu z katastru nemovitostí ke dni 28. 12. 2021 (č. l. 95) soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Velké Karlovice, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 1 537 m², druh pozemku je trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Pozemek byl ve výměře 1 374 m² propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou. Pozemek je zcela bez dřevin a prochází přes něj úzká cesta.
7. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 6269/1** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 97 a 169 verte), ortofoto mapy (č. l. 96 a 98), pachtovní smlouvy č. 54N14/62 ze dne 25. 6. 2014 (č. l. 99-101) a výpisu z katastru nemovitostí ke dni 1. 6. 2014 (č. l. 101 verte) soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Velké Karlovice, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 3 818 m², druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Pozemek byl propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou. Na pozemku se nachází pouze náletové dřeviny. K pozemku není samostatný přístup.
8. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 6271/1** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 102 a 170), ortofoto mapy (č. l. 103) pachtovní smlouvy č. 14N21/62 ze dne 28. 12. 2021 (č. l. 92-94) a výpisu z katastru nemovitostí ke dni 28. 12. 2021 (č. l. 95) soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Velké Karlovice, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 6 170 m², druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Pozemek byl propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou. Pozemek je zcela bez dřevin a je bez samostatného přístupu na něj.
9. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 6273** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 104 a 170 verte), ortofoto mapy (č. l. 105) a smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene č. 1005C15/62 ze dne 1. 2016 (č. l. 106-108) soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Velké Karlovice, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 602 m², druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Žalovaný se zavázal společnosti ČEZ Distribuce, a.s. na její výzvu uzavřít smlouvu ke zřízení věcného břemene služebnosti k tomuto pozemku, spočívající v zemním kabelovém vedení NN. Pozemek je zcela bez dřevin a vede k němu přístupová cesta.
10. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 6274** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 109 a 171) a ortofoto mapy (č. l. 110) soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Velké Karlovice, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 1 216 m², druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž

v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Pozemek je bez samostatného přístupu a nachází se na něm stromy.

11. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 6276/1** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 112 a 171 verte), ortofoto mapy (č. l. 113), pachtovní smlouvy č. 14N21/62 ze dne 28. 12. 2021 (č. l. 92-94) a výpisu z katastru nemovitostí ke dni 28. 12. 2021 (č. l. 95) soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Velké Karlovice, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 1 896 m², druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Pozemek byl propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou. K pozemku vede cesta, nachází se na něm stromy.
12. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 6283/1** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 114 a 172) a ortofoto mapy (č. l. 115 a 116) soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Velké Karlovice, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 3 071 m², druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Podél hranice pozemku vede cesta, pozemek je částečně zarostlý stromy.
13. Z výpisu informací o pozemku **par. č. 1940/2** získaných prostřednictvím nahlédnutí do katastru nemovitostí (č. l. 117 a 168), ortofoto mapy (č. l. 118 a 125 verte), snímku z územního plánu obce Karolinka (č. l. 119), výpisu z katastru nemovitostí (č. l. 125) a nájemní smlouvy č. 8N05/62 ze dne 17. 3. 2005, včetně dodatku ze dne 26. 5. 2022 (č. l. 120-124), soud zjistil, že se jedná o pozemek v katastrálním území a obci Karolinka, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, jeho výměra činí 1 863 m², druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, přičemž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Pozemek je pronajímán městu Karolinka na dobu neurčitou a je součástí lyžařského areálu (Skiareál Karolinka). Na tomto pozemku se konkrétně nachází část lyžařského vleku a je využíván jako sjezdová trať. K pozemku je přivedena nezpevněná cesta a nenachází se na něm dřeviny.
14. Z dalších provedených důkazů soud nezjistil skutečnosti významné pro rozhodnutí v této věci, případně se skutečnosti z nich zjištěné překrývají se shodnými tvrzeními účastníků, které soud vzal za prokázané [(srov. § 120 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, (dále jen „o. s. ř.”)].
15. Na základě výše uvedeného dospěl soud k následujícímu skutkovému závěru. Žalobce má vůči žalovanému restituční nárok, který byl ohodnocen celkově na částku 7 986 000 Kč, přičemž tento dosud nebyl zcela uspokojen, neuspokojena nadále zůstává část restitučního nároku ve výši 1 737 258,13 Kč. Žalovaný byl v minulosti ve svém přístupu k uspokojení nároku žalobce liknavý, a proto se žalobce v tomto řízení domáhá vydání náhradních pozemků, které nebyly zahrnuty do veřejné nabídky žalobce, a to v celkové hodnotě 58 313,77 Kč, přičemž se jedná o pozemky, u nichž v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Česká republika a žalovaný jako osoba oprávněná s nimi hospodařit. Předmětné pozemky jsou celkově ohodnoceny na částku 58 313,77 Kč, pozemek parc. č. 1940/2, který je součástí Skiareálu Karolinka a na němž stojí část lyžařského vleku, byl ohodnocen na částku 1 135,80 Kč.
16. Podle § 4 odst. 1 zákona o půdě oprávněnou osobou je státní občan České a Slovenské Federativní Republiky, jehož půda, budovy a stavby, patří k původní zemědělské usedlosti, přešly na stát nebo na jiné právnické osoby v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 způsobem uvedeným v § 6 odst. 1.

17. Podle § 4 odst. 4 zákona o půdě v případě, že zemřela oprávněná osoba, která uplatnila nárok na vydání majetku před vydáním rozhodnutí podle § 9, přechází nárok na dědice.
18. Podle § 14 odst. 1 věta druhá zákona o půdě oprávněné osobě náleží náhrada za pozemek, který se podle tohoto zákona nevydává a za který nebyl poskytnut jiný pozemek.
19. Podle § 11 odst. 1 zákona o půdě pozemky nebo jejich části nelze vydat v případě, že
- a) k pozemku bylo zřízeno právo osobního užívání, s výjimkou případů, kdy bylo toto právo zřízeno za okolností uvedených v § 8,
 - b) na pozemku bylo po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zřízeno veřejné nebo neveřejné pohřebiště,
 - c) pozemek byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastavěn; pozemek lze vydat, nebrání-li stavba zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, nebo jedná-li se o stavbu movitou, nebo dočasnou, nebo jednoduchou, nebo drobnou a nebo stavbu umístěnou pod povrchem země. Za zastavěnou část pozemku se považuje část, na níž stojí stavba, která byla zahájena před 24. červnem 1991, a část pozemku s takovou stavbou bezprostředně související a nezbytně nutná k provozu stavby. Zahájením stavby se rozumí datum skutečného zahájení stavby, zapsané do stavebního deníku a oznámené stavebnímu úřadu, pokud byla stavba zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení,
 - d) na pozemku byla na základě územního rozhodnutí, s výjimkou osad dočasně umístěných, zřízena zahrádková nebo chatová osada 10 nebo se na pozemku nachází zahrádková nebo chatová osada, která byla zřízena před 1. říjnem 1976,
 - e) na pozemku, který byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, bylo na základě územního rozhodnutí zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo se na pozemku nachází tělovýchovné nebo sportovní zařízení, které bylo zřízeno před 1. říjnem 1976,
 - f) nelze-li provést identifikaci parcel z důvodu nedokončeného přidělového řízení podle dekretu č. 12/1945 Sb., dekretu č. 28/1945 Sb., zákona č. 142/1947 Sb. a zákona č. 46/1948 Sb.
20. Podle § 11a odst. 1 zákona o půdě oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b), se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.
21. Smyslem a účelem restitučních zákonů je snaha alespoň částečně zmírnit následky minulých majetkových křivd, přičemž ke splnění účelu a cíle restitucí je zejména nutné, aby obecné soudy interpretovaly restituční zákony ve vztahu k oprávněným osobám co nejvstřícněji (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2013, sp. zn. I. ÚS 1088/2012, nebo ze dne 10. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 755/06).
22. Z judikatury Nejvyššího soudu je zřejmé, že důvodnost žaloby na uložení povinnosti Pozemkovému fondu České republiky uzavřít smlouvu o bezúplatném převodu konkrétních náhradních pozemků podle § 11 odst. 2 zákona č. 229/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů není třeba – při liknavém postupu fondu – vázat na podmínku předchozího zahrnutí těchto pozemků do veřejné nabídky (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009).
23. Ve vztahu k liknavosti žalovaného s uspokojením restitučního nároku žalobce rozhodl Nejvyšší soud mezi totožnými účastníky v obdobné věci usnesením ze dne 10. 4. 2019,

č. j. 28 Cdo 595/2019-757, v němž uvedl, že hodnotící závěr soudů nižších stupňů o liknavosti žalovaného při uspokojování restitučního nároku žalobce nadto není v posuzovaném případě nepřiměřený zjištěným skutkovým okolnostem věci. Jestliže totiž i přes aktivní přístup žalobce (uplatnil svůj nárok již v roce 1991, přičemž pravomocně o něm bylo rozhodnuto až v roce 2005; se žalobce opakovaně účastnil veřejných nabídek – čtyřikrát v letech 2017 – 2018, leč uspokojení restitučního nároku bránilo lpění žalovaného na jeho nesprávném ocenění) nebyl dosud jeho restituční nárok uspokojen, čímž se žalovaný ocitl v mnohaletém prodlení (k důsledkům lpění na nesprávném ocenění restitučního nároku přitom srov. též např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2016, sp. zn. 28 Cdo 155/2016). Následkem takového liknavého postupu žalovaného nelze po žalobci spravedlivě požadovat další účast ve veřejných nabídkách a bylo namíste vyhovět jeho žalobě o vydání konkrétních vhodných pozemků.

24. Podle § 11a odst. 2 zákona o půdě pozemkový úřad nezahrne do veřejné nabídky pozemek, jehož převodu brání zákonná překážka, nebo pozemek, ke kterému uplatnila třetí osoba právo na převod podle zvláštního právního předpisu.
25. Podle § 6 odst. 1 zákona č. 503/2012 Sb., o státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů (dále též jen „zákon o SPÚ“) podle tohoto zákona nebo zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, anebo zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, nelze převádět z vlastnictví státu na jiné osoby
- a) zemědělské pozemky, na jejichž vydání bylo uplatněno právo podle jiného právního předpisu a o jejichž vydání nebylo dosud rozhodnuto,
 - b) zemědělské pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury⁸ nebo těmito stavbami již zastavěné, s výjimkou zemědělských pozemků
 1. převáděných podle § 7 nebo § 10 odst. 1 nebo 2,
 2. převáděných se souhlasem obce nebo kraje na osoby, které mají podle schválené stavební dokumentace uskutečnit výstavbu podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
 3. převáděných se souhlasem obce nebo kraje směnou za jiné nemovitosti podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo
 4. určených platnou územně plánovací dokumentací nebo již využitých ke zřízení technické infrastruktury; v případě pochybností vydá na základě žádosti Státního pozemkového úřadu vyjádření příslušný úřad územního plánování,
 - c) zemědělské pozemky určené k řešení podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, u kterých je v katastru nemovitostí vyznačena poznámka o zahájení pozemkových úprav,
 - d) majetek, o jehož převodu na jiné osoby bylo rozhodnuto podle jiného právního předpisu,
 - e) zemědělské pozemky ve vojenských újezdech,
 - f) zemědělské pozemky v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích a na územích národních parků; dále nelze převádět zemědělské pozemky v přírodních rezervacích a v přírodních památkách, s výjimkou zemědělských pozemků, k jejichž zcizení vydalo souhlas Ministerstvo životního prostředí podle jiného právního předpisu,
 - g) pozemky, u nichž bylo Státním pozemkovým úřadem zahájeno správní řízení podle § 3 odst. 3, do doby vydání pravomocného rozhodnutí, nebo

h) pozemky tvořící rezervu státních pozemků podle § 3 odst. 1 písm. b).

26. Při posuzování otázky „vhodnosti“ pozemku k převodu oprávněné osobě jako náhradního pozemku byla judikaturou dovozena nutnost hodnotit, zda převodu nebrání zákonné výluky uvedené v § 11 odst. 1 zákona o půdě a § 6 zákona o SPÚ, či zda nejde o pozemek zatížený právy třetích osob, zda jeho převod není z jiného důvodu zapovězen zákonem, zda jej lze zemědělsky obhospodařovat, zda nevzniknou jiné problémy při hospodaření s takovým pozemkem, případně zda nejde o pozemek zastavěný či tvořící součást areálu. Tato hlediska je přitom třeba zkoumat vždy se zřetelem k individuálním skutkovým okolnostem případu a předpoklady pro vydání každého takového pozemku posuzovat zcela samostatně, byť s přihlédnutím k širším souvislostem konkrétní věci (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 11. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3093/2018, a ze dne 25. 9. 2018, sp. zn. 28 Cdo 2687/2018). Restituce formou vydání pozemku dále není přípustná tam, kde by vedla k situaci, kdy by restituent objektivně nemohl plně realizovat své vlastnické právo a užívat vydané pozemky způsobem odpovídajícím účelu restitucí vyjádřenému v preambuli a § 1 zákona o půdě. Judikaturou bylo rovněž dovozeno, že k zahrnutí pozemku do zemědělského půdního fondu se vyžaduje kromě naplnění formálního znaku, je-li takto označen druhem kultury v katastru nemovitostí, taktéž znaku materiálního, tedy že jde o pozemek, jenž je anebo byl a nadále má být zemědělsky obhospodařovaný (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 28 Cdo 4447/2017).
27. V této věci pak mezi stranami není sporu o tom, že žalobce má vůči žalovanému doposud neuspokojený restituční nárok, a že přístup žalovaného k uspokojení restitučního nároku žalobce, respektive jeho předchůdců, byl liknavý. Mezi stranami je také nesporné, že všechny předmětné pozemky, o nichž se žalobce domáhá nahrazení projevu vůle žalovaného k jejich vydání jako pozemků náhradních, jsou ve vlastnictví České republiky a hospodaří s nimi žalovaný. Strany rovněž shodně tvrdily, že vydání předmětných pozemků nebrání žádná překážka, avšak právní otázku vhodnosti předmětných pozemků k převodu žalobci jako náhradních pozemků je soud povinen řešit bez ohledu na procesní stanovisko stran.
28. Ve vztahu k vhodnosti pozemků k převodu žalobci jako náhradních pozemků k jeho restitučnímu nároku soud dovodil, že pozemky specifikované ve výroku I. jsou k uvedenému účelu vhodnými, kdežto pozemek specifikovaný ve výroku II. pozemkem vhodným není. U pozemků specifikovaných ve výroku I. soud nedovodil žádnou zákonnou překážku převodu vycházející z § 11 odst. 1 zákona o půdě a § 6 zákona o SPÚ, ale ani jinou (judikatorní) překážku převodu. Všechny pozemky jsou ve vlastnictví České republiky a hospodaří s nimi žalovaný, nacházejí se v katastrálním území a obci Velké Karlovice, jsou zapsané na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, druh pozemku trvalý travní porost a způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond. Jejich výměra je dostatečná k obhospodařování a ani jejich umístění hospodaření na nich nebrání. Tyto pozemky nejsou zalesněny (na několika pozemcích se pouze nachází náletové dřeviny) a nejsou nijak zastavěny, vyjma několika, na nichž se nachází úzké, převážně nezpevněné cesty – jsou to tedy z tohoto ohledu pozemky k převodu na žalobce vhodnými. Konkrétně pozemek **par. č. 3698/2**, jehož hodnota činí 5 741,93 Kč a výměra 1 537 m², byl z větší části (1 374 m²) propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou, což osvědčuje možnost jeho hospodářského využití. Skutečnost, že byl pozemek propachtován nijak nebrání jeho převodu na žalobce, který si s panem Radkem Holčákem vzájemné budoucí právní vztahy může vyřešit soukromoprávní cestou. Ani úzká cesta přecházející přes pozemek a sloužící k pohodlnějšímu spojení okolních zemědělských pozemků není překážkou, neboť vede pouze po malé části pozemku a hospodaření na pozemku (v důsledku snazšího přístupu zemědělské techniky) spíše zlepšuje. Pozemek **par. č. 6269/1**, jehož hodnota činí 10 235,20 Kč a výměra 3 818 m², byl rovněž propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou, přičemž závěry ohledně vhodnosti převodu tohoto pozemku na žalobce vzhledem k propachtování pozemku uvedené

u pozemku předešlého se uplatní i v tomto případě. Skutečnost, že pozemek je bez samostatného přístupu na něj, nemá sama o sobě za následek závěr o nevhodnosti pozemku k převodu na žalobce, neboť přístup si na pozemek může v budoucnu zařídit prostřednictvím institutů věcného či obligačního práva. Pozemek **par. č. 6271/1**, jehož hodnota činí 16 036 Kč a výměra 6 170 m², byl propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou a je bez samostatného přístupu na něj, přesto je pozemkem vhodným k převodu na žalobce (viz závěry u předešlých dvou pozemků). Pozemek **par. č. 6273**, jehož hodnota činí 4 918,80 Kč a výměra 602 m², se nachází v blízkosti předešlých pozemků, a proto i přes jeho relativně malou rozlohu je hospodaření žalobce na něm možné, když navíc k němu vede přístupová cesta. Na pozemku doposud nevázne žádné věcné břemeno, přičemž mezi žalovaným a společností ČEZ Distribuce, a.s., byla uzavřena toliko smlouva o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene. A ani případné zřízení věcného břemene – zemní kabelové vedení NN dle předmětné smlouvy by nečinilo tento pozemek nevhodným k převodu na žalobce, neboť by reálně byla zatížena pouze velmi malá část pozemku. Přestože je pozemek **par. č. 6274**, jehož hodnota činí 5 700,90 Kč a výměra 1 216 m², bez samostatného přístupu a nachází se na něm dřeviny, jedná se o pozemek k převodu na žalobce vhodný, neboť přístup žalobce získá přes pozemek par. č. 6276/1 či par. č. 6283/1, jehož se toto rozhodnutí rovněž týká, případně si v budoucnu může přístup zajistit prostřednictvím institutů věcného či obligačního práva. Dřeviny jsou náletového charakteru a nejedná se například o odloučený lesní pozemek ve smyslu § 4 odst. 4 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích. Pozemek **par. č. 6276/1**, jehož hodnota činí 5 202,90 Kč a výměra 1 896 m², byl propachtován panu Radkovi Holčákovi na dobu neurčitou, vede k němu cesta a nachází se na něm náletové dřeviny, je pozemkem vhodným k převodu žalobci (viz výše uvedená argumentace k propachtování pozemku a náletovým dřevinám na pozemku). Pozemek **par. č. 6283/1**, jehož hodnota činí 9 339,24 Kč a výměra 3 071 m², k němuž vede cesta a nachází se na něm náletové dřeviny, je rovněž pozemkem vhodným k převodu žalobci (viz argumentace k náletovým dřevinám na pozemku). Závěr o vhodnosti převodu výše uvedených pozemků žalobci jako pozemků náhradních ve vztahu k jeho restitučnímu nároku umocňuje skutečnost, že všechny tyto pozemky jsou ve vzájemné relativní blízkosti, což bude žalobci podstatnou měrou usnadňovat hospodaření na nich. Vzhledem k uvedenému soud žalobě ohledně výše uvedených pozemků vyhověl a rozhodl o nahrazení projevu vůle žalovaného s bezúplatným převodem pozemků do vlastnictví žalobce (viz výrok I. rozsudku).

29. Ve vztahu k pozemku **par. č. 1940/2** nacházejícímu se v katastrálním území a obci Karolinka, který je zapsaný na LV č. 10002 u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Vsetín, druh pozemku trvalý travní porost, způsob ochrany rozsáhlé chráněné území a zemědělský půdní fond, o výměře 1 863 m², jehož hodnota činí 1 135,80 Kč a vlastníkem je Česká republika a hospodaří s ním žalovaný, soud dovodil, že není pozemkem vhodným k převodu žalobci. Na tomto pozemku vede sjezdová trať, nachází se na něm též část lyžařského vleku a je součástí celku pozemků, určenému k lyžování (Skiareál Karolinka). K tomuto účelu byl také tento pozemek pronajat žalovaným městu Karolinka. Jelikož je pozemek z části zastavěný konstrukcí lyžařského vleku, došlo by jeho odstraněním k výraznému zásahu do práv třetích osob, zejména společnosti Skiareál Karolinka s.r.o., IČO 27860205, se sídlem Železničního vojska 1381, 757 01 Valašské Meziříčí, která by Skiareál Karolinka, jakož i pozemky sousedící s pozemkem par. č. 1940/2 nemohla dále využívat k dosavadnímu účelu (lyžování), případně by jejich užívání k dosavadnímu účelu bylo podstatně ztíženo. Soud je tedy toho závěru, že tento pozemek je natolik funkčně spjat s pozemky dohromady tvořící lyžařský areál, že jej není možné z tohoto důvodu žalobci vydat. Tomuto názoru svědčí také konstantní judikatura (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 12. 2020, sp. zn. 28 Cdo 1408/2020, vůči němu směřující ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2021, sp. zn. III. ÚS 485/21), která již přijala závěr o nevhodnosti pozemků tvořících součást lyžařského areálu k náhradní restituci (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2023, sp. zn. 28 Cdo

1702/2023). V případě, že by soud o vydání tohoto pozemku rozhodl, byl by to zásah také s ohledem na ohodnocení předmětného pozemku toliko pouze na částku 1 135,80 Kč, zcela nepřiměřený. Soud proto uzavřel, že předmětný pozemek je k převodu na žalobce nevhodný, přičemž v této části žalobu o nahrazení projevu vůle žalovaného s bezúplatným převodem pozemku do vlastnictví žalobce zamítl (viz výrok II. rozsudku).

30. K námitce žalovaného, že žalobce vede s žalovaným velké množství obdobných soudních sporů, přičemž již opakovaně došlo k situaci, kdy žalobce vzal svou žalobu zpět, přestože mu bylo soudem prvního stupně vyhověno soud uvádí následující. Odčinění či alespoň zmírnění následků minulých majetkových křivd je prostřednictvím restitučních zákonů legitimním nárokem těch, do jejichž práv bylo zasaženo, respektive legitimním cílem, k němuž by měl každý demokratický právní stát směřovat, aby se tak vypořádal s břemenem minulých období nesvobody. Proto by se restituční zákony ve vztahu k oprávněným osobám měly interpretovat co nejvštrcněji, jak ostatně dovodila konstantní judikatura. Namítá-li tedy žalovaný, přestože restituční nárok žalobce doposud zcela neuspokojil a ani se nepokusil o dohodu o smírném (mimosoudním) vypořádání restitučního nároku žalobce, že se žalobce svým přístupem sám o uspokojení restitučního nároku připravil, a že by neměl mít nárok na převod náhradního pozemku, který nebyl zahrnut do veřejné nabídky žalovaného, je taková argumentace lichá a obzvláště necitlivá vzhledem k liknavému a svévolnému přístupu žalovaného trvajícimu po desetiletí. To bylo ostatně mezi účastníky nesporné, že v minulosti byl přístup žalovaného k uspokojení nároku žalobce liknavý. Okolnost, že žalobce vede s žalovaným množství obdobných sporů v rámci celé České republiky o pozemky, jejichž ohodnocení přesahuje zbylý neuspokojený nárok žalobce, nemá podle soudu vliv na možnost žalobce požadovat převod náhradních pozemků, přestože nebyly zahrnuty do veřejné nabídky žalovaného, neboť zde je podmínkou toliko liknavý přístup žalovaného, v jehož důsledku nebyl restituční nárok žalovaného doposud zcela uspokojen (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009). Opakovaná zpětvzetí žaloby ve sporech vedených u jiných soudů tedy nemohou omezit žalobce ve výběru náhradních pozemků, když cílem restitučních zákonů (i judikatury, která je vykládá) je co nejrychlejší uspokojení restitučních nároků oprávněných osob. Omezení výběru náhradních pozemků k takovému cíli rozhodně nesměruje. Zpětvzetí žaloby by nicméně mohla mít následek v rámci přiznání nároku na náhradu nákladů řízení, když by soud mohl i v případě procesního úspěchu žalobce označit veškeré úkony, následující po zpětvzetí žaloby v jiné věci za neúčelné. Soud však úkony žalobce v tomto řízení jako neúčelné neshledal, neboť mu jako příléhavé a důvěryhodné přišlo jeho vysvětlení, že předmětná zpětvzetí žalob činil za situace, kdy mu byly nepravomocně přiznány pozemky, jejichž hodnota přesahovala zbývající část jeho restitučního nároku, přičemž žalobce vzhledem ke svému bydlišti preferoval vydání pozemků v okolí Prahy. Následně však bylo rozhodnutí soudu I. stupně, jímž mu byly pozemky v okolí Prahy přiznány, v rámci odvolacího řízení zrušeno.
31. Žalobce byl v řízení o nahrazení projevu vůle s převodem pozemků v celkové hodnotě 58 313,77 Kč v naprosto převažující části úspěšný, když pozemek, jehož převod vyhodnotil soud jako nevhodný, má hodnotu 1 135,80 Kč. Protože se jedná pouze o nepatrný zlomek celkové hodnoty pozemků, které jsou předmětem sporu, přiznal soud žalobci náhradu nákladů řízení tak, jako by byl ve věci zcela úspěšný podle § 142 odst. 3 o. s. ř., a to nárok na náhradu nákladů řízení v částce 36 283,57 Kč. Tyto náklady sestávají z nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a. t.“) z tarifní hodnoty ve výši 58 313,77 Kč sestávající z částky 3 460 Kč za každý ze čtyř úkonů uvedených v § 11 odst. 1 a. t. a z částky 1 730 Kč za jeden úkon právní služby uvedený v § 11 odst. 2 a. t. včetně pěti paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 a. t., cestovní náhrada v celkové výši 12 916,42 Kč, a to v souvislosti s cestou realizovanou dne 17. 5. 2024 náhrada 6 458,21 Kč za 676 ujetých km v částce 4 858,21 Kč (38,70 Kč za litr paliva dle vyhlášky

č. 398/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů, při průměrné spotřebě 4,1 l/100 km a 5,60 Kč/km za amortizaci vozidla dle vyhlášky č. 398/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů) podle § 13 a. t. a náhrada za ztrátu času v trvání 16 × 30 minut v částce 1 600 Kč podle § 14 a. t. a v souvislosti s cestou realizovanou dne 20. 8. 2024 náhrada 6 458,21 Kč za 676 ujetých km v částce 4 858,21 Kč (38,70 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 398/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů, při průměrné spotřebě 4,1 l/100 km a 5,60 Kč/km za amortizaci vozidla dle vyhlášky č. 398/2023 Sb., ve znění pozdějších předpisů) podle § 13 a. t. a náhrada za ztrátu času v trvání 16 × 30 minut v částce 1 600 Kč podle § 14 a. t. a náhradu za daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 29 986,42 Kč ve výši 6 297,15 Kč.

32. Lhůty ke splnění povinností uložených ve výrocích tohoto rozsudku se řídí § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho opisu ke Krajskému soudu v Ostravě prostřednictvím Okresního soudu ve Vsetíně.

Nebude-li povinnost tímto rozhodnutím uložená splněna dobrovolně, může se žalobkyně domáhat jejího splnění výkonem rozhodnutí nebo exekucí.

Vsetín 30. srpna 2024

Mgr. Tereza Pavlíková v. r.
samosoudkyně

Toto rozhodnutí nabylo právní moci ve výroku I., III. dne 12. 2. 2025, ve výroku II. dne 16. 10. 2024 ve spojení s rozsudkem KS Ostrava č. 1. 380. Připojení doložky provedla Barbora Lalošáková dne 17. 2. 2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Lalošáková.